

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра перекладознавства і контрастивної лінгвістики
імені Григорія Кочура

Затверджено

На засіданні кафедри перекладознавства і контрастивної лінгвістики імені Григорія Кочура _факультету іноземних мов _____ Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № _4 від 23 грудня 2019__ р.)

Завідувач кафедри _____
_____ проф. Дзера О. В.

Силабус
з навчальної дисципліни
«АНАЛІЗ АНГЛОМОВНОГО ДИСКУРСУ»,
що викладається в межах ОНП третього
(освітньо-наукового) рівня вищої освіти
для здобувачів спеціальності
«035 Філологія»

2019-2020 навчальний рік

	Аналіз англомовного дискурсу
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет іноземних мов, кафедра перекладознавства і контрастивної лінгвістики імені Григорія Кочура
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 – Гуманітарні науки, спеціальність 035 – Філологія
Викладачі курсу	Андрейчук Надія Іванівна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри
Контактна інформація викладачів	nadiya.andreychuk@lnu.edu.ua http://lingua.lnu.edu.ua/employee/andrejchuk-nadiya-ivanivna
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій. Он-лайн консультації через електронну пошту викладача (всі робочі дні тижня).
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб сформувати системне уявлення про дискурс як центральну категорію міжособистісного спілкування та комунікації загалом і розвинути практичні навички аналізу англомовного дискурсу. Передбачається розвиток умінь узагальнення суперечливих положень дискурсивних студій та пошук можливих відповідей на дискусійні питання.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Аналіз англомовного дискурсу» є вибірковою дисципліною для освітньої програми підготовки докторів філософії зі спеціальності 035 – Філологія, яка викладається в 4 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою вивчення вибіркової дисципліни «Аналіз англомовного дискурсу» є: ознайомити з основними характеристиками дискурсу з погляду сучасного мовознавства; привернути увагу майбутніх докторів філософії до формального, функціонального та діяльнісного підходів до тлумачення дискурсу; розвинути уміння використовувати сучасний науковий інструментарій для вирішення питань, пов'язаних із аналізом кодового, інформаційного та культурного вимірів англомовного дискурсу.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: 1. Андрейчук Н.І. Антропоцентрична парадигма сучасної лінгвістики: ідеологія і програми досліджень. <i>Лінгвістичні студії: Зб.наук. праць. Випуск 17</i> [Укл.: Анатолій Загнітко (наук.ред.) та ін.]. Донецьк: ДонНУ, 2008. с.273-278.

2. Андрейчук Н.І. Дослідження дискурсу як семіозису. *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки: Філологічні науки. Мовознавство*. Луцьк: Видавництво Волинського національного університету імені Лесі Українки. №7. 2010. С.62 – 65.
3. Бацевич Ф. С. Нариси з комунікативної лінгвістики : монографія. Львів : ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2003. –281 с.
4. Бацевич Ф. С. Вступ до лінгвістичної генології : навч. посіб. К. : ВЦ «Академія», 2006. 148 с.
5. Бахтин М. Проблема речевих жанров. *Эстетика словесного творчества*. М.: Искусство, 1979. С. 237 – 280.
6. Бехта І. А. Дискурс наратора в англomовній прозі. К.: Грамота, 2004. 304 с.
7. Бороботько В.Г. Принципы формирования дискурса: От психолінгвістики к лінгвосинергетике [Изд. 2-е, стереотипное]. М.: КомКнига, 2007. 288с.
8. Бурбело В. Б. Художній дискурс в історії французької мови та культури 9 –18 ст.: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. філол. наук: спец. 10.02.05 «Романські мови». – К., 1999. 36 с.
9. Вороб'єва О. П. Текстовые категории и фактор адресата. К. : Вища школа, 1993. 200 с.
10. Дементьев В. В. Теория речевых жанров. М.: Знак, 2010. – 600 с.
11. Дейк Т. А. ван. Язык. Познание. Коммуникация [сост. В. В. Петрова; под. ред. В. И. Герасимова; вступ. ст. Ю. Н. Караулова, В. В. Петрова]. М.: Прогресс, 1989. 312 с.
12. Ильин И. П. Дискурс. *Терминология современного зарубежного литературоведения (страны зарубежной Европы и США) : справочник*. М., 1992. С. 49–50.
13. Макаров М. Л. Основы теории дискурса. М.: Гнозис, 2003. 277 с.
14. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації [2-ге вид., допов.]. К. : ВЦ „Київський університет”, 1999. 308 с.
15. Карасик В. И. Языковой круг: личность, концепты, дискурс. Волгоград : Перемена, 2002. 476 с.
16. Квадратура смысла : Французская школа анализа дискурса : пер. с фр. и португ. / [общ. ред. и вступ. ст. П. Серио ; предисл. Ю. С. Степанова]. М. : ОАО ИГ «Прогресс», 1999. 416 с.
17. Кравченко Н. К. Интерактивное, жанровое и концептуальное моделирование международно-правового дискурса. К.: Реферат, 2006. 320 с.
18. Кузнецов В. Г. Исследование дискурса в Женевской лингвистической школе. *Вопросы когнитивной лингвистики*. 2010. № 1. С. 30–36.
19. Лотман Ю. М. Текст у тексті. *Слово. Знак. Дискурс : Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.* [За ред. М. Зубрицької]. Львів : Літопис, 1996. С. 428–441.
20. Макаров М. Л. Основы теории дискурса. М.: Гнозис, 2003. 277 с.
21. Мальковская И. А. Знак коммуникации. Дискурсивные матрицы [Изд. 2-е, испр.]. М.: КомКнига, 2005. 240 с.
22. Манаенко Г. Н. Координаты понятия „дискурс”. *Дискурс,*

- концепт, жанр: коллективная монография [Отв. ред. М. Ю. Олешков]. Нижний Тагил: РТГСПА, 2009. С. 15–35.
23. Титчер С., Мейер М., Водак Р., Веттер Е. Методы анализа текста и дискурса: пер. с англ. Х.: Гуманитарный центр, 2009. 356 с.
  24. Олешков М. Ю. Лингвоконцептуальный анализ дискурса (теоретический аспект). *Дискурс, концепт, жанр: коллективная монография* [Отв. ред. М. Ю. Олешков]. Нижний Тагил: РТГСПА, 2009. С. 68–85.
  25. Панов С. В. Письмо, семиозис и дискурс. М.: Спутник+, 2010. 107 с.
  26. Потапенко С. І. Мовна особистість у просторі медійного дискурсу (досвід лінгвокогнітивного аналізу): монографія. К.: ВЦ КНЛУ, 2004. 360 с.
  27. Селиванова Е. А. Основы лингвистической теории текста и коммуникации: монограф. учеб. Пособие. К.: ЦУЛ: Фитосоцицентр, 2002. 336 с.
  28. Серио П. Анализ дискурса во Французской школе (Дискурс и интердискурс). *Семиотика: антология*. М.: Академический проект; Екатеринбург: Деловая книга, 2001. С. 549–562.
  29. Сидоров Е. В. Онтология дискурса [Изд. 2-е]. М.: Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2009. 232 с.
  30. Степанов Ю. С. Методы и принципы современной лингвистики [2-е изд.]. М.: Едиториал УРСС, 2001. 312 с.
  31. Тырыгина В. А. Понятия „дискурс”, „дискурсивный анализ” и их соотношение с понятиями „лингвистика текста”, „функциональный стиль”, „жанр”. *Актуальные проблемы английской лингвистики и лингводидактики: сб. науч. тр.* М.: Прометей, 2002. Вып. 1. С. 162–166.
  32. Филипс Л., Йоргенсен М.В., Дискурс анализ. Теория и метод / Пер. с англ. Х.: Изд-во Гуманитарный центр, 2004 336 с.
  33. Чернявская В.Е. Лингвистика текста: Поликодовость, интертекстуальность, интердискурсивность. М.: Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2009. С. 136 – 143.
  34. Шейгал Е. И. Семиотика политического дискурса. М.: Гнозис, 2004. 326 с.
  35. Яхонтова Т. В. Лінгвістична генологія наукової комунікації: монографія. Львів: ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2009. 420 с.
  36. Applied Discourse Analysis: Social and Psychological Interventions [Ed. by Willig C.]. London: Sage, 1999.
  37. Beaugrande R. Linguistic Theory: The Discourse of fundamental Works. L., N.Y.: Longman, 1991. 403p.
  38. Berkenkotter C. Genre knowledge in disciplinary communication: Cognition. Culture. Power. Hillsdale, New Jersey; Hove, UK: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers, 1995. 164 p.
  39. Discourse across languages and Cultures [Ed. by Carol Lynn Moder, Aida Martinovic-Zic.]. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 2004. 366 p. (Studies in Language Companion Series; vol. 68).
  40. Jakobson R. Language in Relation to Other Communication Systems. *Selected Writings*. The Hague: Mouton Publishers, 1971. Vol. 2. P. 570–

	<p>579.</p> <p>41. Kress G. Ideological structures in discourse. <i>Handbook of discourse analysis</i>. L.,1985. Vol. 4. P. 27–42.</p> <p>42. Malabou C. An Eye at the Edge of Discourse. <i>Communication theory: An Official Journal of the International Communication Association</i>. 2007. Vol. 17, № 1. P. 16–25.</p> <p>43. Silverstein M. The natural History of discourse [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://bank.rug.ac.be/da/refs.htm</p> <p>44. Varela F. J. The Embodied Mind: Cognitive Science and Human Experience / F. J.Varela, E. Thomson, E. Rosch. – Cambridge, Mass.; London: The MIT press, 1991. – 308 p.</p>
Тривалість курсу	16 тижнів.
Обсяг курсу	48 години аудиторних занять. З них 32 години лекцій, 16 годин практичних занять та 42 години самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу аспірант буде знати історію становлення поняття дискурсу та засади його типологізації; методологію дискурсивного аналізу; основні підходи до аналізу дискурсу; метамову сучасної дискурсології; основні текстово-дискурсивні категорії; одиниці дискурсу у різних програмах мовознавчих студій та вміти коректно формулювати наукову проблему та дослідницькі завдання у галузі дискурсології; аналізувати, систематизувати, класифікувати і узагальнювати ознаки об'єкта дослідження у галузі дискурсології; визначати тип дискурсу; виявляти структуру та одиниці дискурсу; вичленовувати текстово-дискурсивні категорії; ідентифікувати мовленнєві жанри та мовленнєві акти; застосовувати різні методи аналізу дискурсу
Ключові слова	Дискурс, одиниця дискурсу, тип дискурсу, текст, текстово-дискурсивна категорія, методи аналізу дискурсу, мовленнєвий жанр
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій та практичних занять
Теми	<p><u>Лекції:</u></p> <p><u>Лекція 1.</u> Дискурсологія як наукова дисципліна.</p> <p><u>Лекція 2.</u> Історія становлення поняття дискурсу. Текст і дискурс.</p> <p><u>Лекція 3.</u> Основні напрями та тенденції у дослідженні дискурсу.</p> <p><u>Лекція 4.</u> Типологія дискурсів. Підходи до класифікації. Дискурс і контекст.</p> <p><u>Лекція 5.</u> Дискурс і мовленнєвий жанр. Поняття жанрової палітри дискурсу.</p> <p><u>Лекція 6.</u> Структура дискурсу. Одиниці дискурсу у різних програмах його дослідження.</p> <p><u>Лекція 7.</u> Дискурсивні категорії. Інтертекстуальність як дискурсивна категорія.</p> <p><u>Лекція 8.</u> Інтерсеміотичність як дискурсивна категорія. Категорія зв'язності в інтерпретації дискурсу. Інформативність як дискурсивна категорія.</p> <p><u>Лекція 9.</u> Основні підходи до аналізу дискурсу: герменевтичний.</p> <p><u>Лекція 10.</u> Основні підходи до аналізу дискурсу: лінгвокультурологічний та лінгвокогнітивний.</p>

	<p>Лекція 11. Основні підходи до аналізу дискурсу: лінгвопрагматичний, соціолінгвістичний.</p> <p>Лекція 12. Основні підходи до аналізу дискурсу: лінгвосеміотичний</p> <p>Лекція 13. Основні методи аналізу дискурсу: лінгвосеміотична інтерпретація</p> <p>Лекція 14. Основні методи аналізу дискурсу: репродуктивна інтерпретація.</p> <p>Лекція 15. Основні методи аналізу дискурсу: інтерпретація лінгвокультурного кодування.</p> <p>Лекція 16. Тенденції розвитку дискурсології.</p> <p>Практичні заняття:</p> <p>ПЗ 1. Основні напрями та тенденції у дослідженні дискурсу.</p> <p>ПЗ 2. Аналіз структури дискурсу.</p> <p>ПЗ 3. Критерії встановлення типу дискурсу.</p> <p>ПЗ 4. Аналіз дискурсивних категорій.</p> <p>ПЗ 5. Особливості різних підходів до аналізу дискурсу.</p> <p>ПЗ 6. Лінгвосеміотична інтерпретація дискурсу.</p> <p>ПЗ 7. Використання методу критичного дискурс-аналізу для інтерпретації лінгвокультурного кодування дискурсу.</p> <p>ПЗ 8. Репродуктивна інтерпретація дискурсу.</p>
<p>Підсумковий контроль, форма</p>	<p>Усний іспит в кінці семестру</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Для вивчення курсу аспіранти потребують базових знань з дисциплін «Комунікативна лінгвістика», «Лінгвістика тексту», «Основи генології», «Основи лінгвопрагматики», «Методи наукових досліджень» достатніх для сприйняття категоріального апарату дискурсології.</p>
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Інтерактивні лекції з використанням презентацій лектора та індивідуальних проєктів аспірантів. Стимулювання критичного мислення в ході обговорення дискусійних питань на практичних заняттях.</p>
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Інтерактивна дошка.</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні заняття: 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 25 • захист індивідуального міні-дослідження: 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 25 • іспит: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50 <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100</p> <p>Письмові роботи: аспіранти виконують індивідуальне міні-дослідження, результати якого подають у вигляді есею. Есей повинен бути оригінальним дослідженням з обов'язковими посиланнями на використані джерела. Виявлення ознак академічної недобросовісності в письмовій роботі аспіранта є підставою для її незарахування викладачем.</p>

	<p>Відвідання занять є обов'язковим складником навчання. Аспіранти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття і зобов'язані дотримуватися строків визначених для виконання індивідуальної письмової роботи, передбаченої курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку аспіранти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем. Аспіранти заохочуються до використання додаткових джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані під час практичних занять, при захисті самостійно виконаного міні-дослідження та бали підсумкового опитування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність аспіранта під час дискусій на практичних заняттях. Викладач не толерує пропуски занять; плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання тощо.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену.</p>	<p>Питання на іспит:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дискурсологія як розділ мовознавства: напрями досліджень 2. Напрями та підходи до аналізу дискурсу 3. Одиниці дискурсу 4. Типи дискурсу 5. Текст і дискурс 6. Дискурс і мовленнєвий жанр 7. Текстово-дискурсивні категорії 8. Репродуктивна інтерпретація дискурсу 9. Аналіз лінгво-культурного кодування різних типів дискурсу 10. Лінгвосеміотична інтерпретація дискурсу
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>